UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Visio. v. dan[ielis]. ca. vij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

Quattuoꝛ capita eiꝰ
q̄ttuoꝛ ſunt alexādri
ſucceſſores. Nec hāc
ptātē habuit a ſe ale
xāder .ſꝫ fuit ꝟga fu-
roꝛis dn̄i ī filios pe-
ſtilentes. Quarta be

Alexāder iuidēs ali
cui pꝰ ſe honorē quē
habuerat ꝯtingere.
xij.q̄ ſibi ſuccederēt
ꝯſtituit.q̄ruꝫ q̄ttuoꝛ
tantū regnauerūt.

ſtia terribilis et fortis: dētes ferreos h̄ns. co-
medēs et reliq̄ pedibꝫ ꝯculcās. H̄ ē regnū ro-
manoꝝ. qđ nulli beſtie cōparauit Daniel. vt
quicq̄d ferociꝰ in beſtijs cogitamꝰ. intelliga
mus in romanis. Hebreꝰ tn̄ dicit ſimilē fuiſ
ſe apro. ſcḋm illud pſalmiſte Vaſtauit eā aper
de ſilua et ſingularis ferꝰ depaſtus eſt eam.
Hoc regnū cetera ꝯculcauit Qđ ſequit̃. ꝛ ha
bebat cornua decē: reſpicit ad fineꝫ mūdi. qꝛ
tūc regnū romanū diuidet̃ in decē regna. qđ
ſignificatū ē ꝑ decē ſoles in vaticinio ſibylle
et ecce cornu aliud paruū ortuꝫ eſt de medio
eoꝝ. Hic ē antichriſtꝰ de tribu dan ignobil'
in obſcuro loco babylonie naſciturꝰ. Ex ſe-
minibꝫ quidē parentū ꝯcipiet̃ ſed poſt cōce-
ptum ſpūs malignꝰ deſcēdet in vterū mr̄is
ciꝰ ꝟtute deinceps puer alet̃ naſcet̃ adole-
ſcet. Vn̄ filiꝰ ꝑditiōis dr̄. Et tria de corni-
bus primis auulſa ſunt a facie eius. i. tres re
ges de decē prius interficiet. regeꝫ ſcꝫ africe
egypti ꝛ ethiopie Tūc alij ſeptē victori colla
ſummittēt. Et ecce quaſi oculi hoīs erāt ī eo
id eſt alta et mirabil' ſciētia. qꝛ magice mira-
cula faciet. ꝛ inueniet theſauros abſcōditos
Et erit ei os loquēs ingētia. qꝛ deū ſe dicet ꝛ
circūcidet ſe. dicet ſe meſſiā eſſe. ꝯfluēt ad eū
iudei. reedificabit templū. et ſoliū ſuū ponet
ī eo ꝯuertet ad ſe hoīes terroꝛe. mūeribꝫ. mi-
raculis. heliā et enoch interficiet. Aſpiciebā
hec. id eſt. ptātem huiꝰ. donec throni poſiti
ſunt. de q̄bꝫ in euāgelio Sedebitis ſuꝑ thro
nos. et antiquus dieꝝ ſedit. i. deꝰ eternus iu
dex. qui apud ioannem ſolꝰ in throno ſedet
Veſtimentū eiꝰ quaſi nix candidū et capil-
li eiꝰ quaſi lana munda gloriā maieſtatꝭ eiꝰ
ſignificāt. Thronꝰ eiꝰ flāme ignis. rote eius
ignis accenſus Hoc eſt qđ alibi dicit̃ in pˢ.
Ignis ante ipm̄ p̄cedet Fluuiꝰ igneꝰ ꝛ rapi
dus egrediebat̃ a facie eiꝰ. qđ celeritatē iudi
cij notat. quā dicit apl's in momento. in ictu
oculi futurā. Milia miliū miniſtrabāt ei. ꝛ
decies centena milia aſſiſtebāt ei. inculcatio
eſt Nā decies. c. milia. idē eſt quod milia mi
lium. hoc ad exercitus angeloꝝ refert̃. Iudi
cium ſedit. et libri aperti ſunt. i. iudicibꝫ ſedē
tibus ꝯſcientie ſinguloꝝ patebūt Et vidi qꝛ
interfecta eſſet beſtia quarta. aliarūq̃ ablata
eſſet poteſtas. qꝛ tūc ceſſabit oīs p̄latio. cū
tradet xp̄s regnū deo pr̄i. Et ecce cū nubibꝫ
celi quaſi filiꝰ hoīs veniebat. qꝛ xp̄s baiulis
nubibꝫ deſcēdet in aera. ſcḋm illud. Ita veniet
quēadmodū vidiſtis eū euntē in celū. ꝛ vſq̃
ad antiquū dieꝝ ꝑuenit. qꝛ chriſtꝰ ꝑ oīa eq̄-
lis eſt patri. et dedit ei poteſtatē. et honorē ꝛ
regnū ſempiternū Cunq̃ vidiſſet hec daniel
acceſſit ad vnū de aſſiſtētibꝫ. et querebat ꝟi-
tatē. Qui expoſuit ei ſingula. hec addens đ
antichriſto. Sanctos altiſſimi ꝯteret. ꝛ tra-
dentur in manu eiꝰ vſq̃ ad tempꝰ ꝛ tēpora ꝛ
dimidiū tēporis. id eſt vſq̃ ad annū ꝛ duos
annos et dimidiū anni. Hebreꝰ eīm noīe tē-
poris ſignificat annū ꝛ ꝑ numerū pluraleꝫ
duos annos Hebreꝰ eīm habet dualē nume
rum ſicut et grecus. Breue erit tempꝰ hoc.
ſꝫ niſi abbreuiati eſſēt illi. nō ſalua fieret om-
nis caro.

Viſio quinta danielis. Caplm̄. VII

Equitur quinta vi-
ſio danielis. hebraice ſepta ī co
ꝑcedētes ꝟo chaldaice. Anno
tertio balthaſar ego daniel erā ī elam regiōe
ī ſuſis q̄ ē metropolis elamitaꝝ. q̄ in iudith
vocat̃ echbatanis. In q̄ vt ioſephꝰ dicit fe-
cit daniel mauſoleū regū. Et vidi in viſione
me eſſe ſuꝑ portā vlai. Et eſt vlai nomē por
te. vl' lacꝰ ante portā. Et ecce aries vnus ſta
bat an̄ paludē habēs cornua excelſa. et vnū
excelſiꝰ altero atq̃ ſuccreſcēs. Hic ē cyrꝰ po
tentioꝛ dario. et vētilabat cornibꝫ ꝯ͞ occidētē
aquilonē et meridiē. et oēs beſtie nō pote
rūt reſiſtere ei Hoc ad ipm̄ regnū refert̃. non
ad ꝑſonā. et ecce hircꝰ veniebat ab occidēte.
ꝛ nō tāgebat terrā. Hic ē alexāder quaſi vo
lās. ꝑ inuia queq̃ gradiens vt hircꝰ. vel ab
hircis oculoꝝ quos diuerſicoloꝛis habuit
Et venit ad arietē quē viderā et efferatꝰ ē in
eū. ꝛ ꝑcuſſit arietē ꝛ ꝯminuit duo cornua eiꝰ
qꝛ dariū arſami filiū ꝑcuſſit. ꝛ medos ꝛ ꝑſas
ſibi ſubiecit. et orta ſūt ei quattuoꝛ cornua. i.
quattuoꝛ ſucceſſores. de quibꝫ ſuo loco dice
mus De vno ex eis egreſſuꝫ eſt cornu modi
cum. ꝛ factū eſt grande. Hic eſt antiochꝰ epi
phanes. deſcendēs a ſeleuco. Qui dū eēt ob
ſes rome. euaſit in regnū et magnificatꝰ ē cō

tra meridiē.i.cōtra egyptios.ꝛ cōtra orientē .i.eos qui in pſide res nouas moliebant. et cōtra fortitudinē celi.i. filios iſrl'. Et deiecit de ſtellis.et cōculcauit eas ꝛ vſqꝫ ad pncipē fortitudinis.i.deū magnificatus eſt.ꝛ ab eo tulit iuge ſacrificiū.et deiecit locū ſanctificationis eius.qꝛ in tēplo ſtatuā iouis poſuit. Et audiui vnū de ſanctis loquētē ad alterū ꝛ dicētem. Uſqꝫquo iuge ſacrificiū ꝛ ſanctuariū ꝛ fortitudo cōculcabit. Qui rñdit. Uſqꝫ ad veſperā ꝛ mane dies mille.ccc.ꝛ mūdabit ſanctuariū.qꝛ a pmo ingreſſu anthiochi in hieruſalē vſqꝫ ad mundatōēꝫ tēpli factā a iuda machabeo p ſucceſſiōes diei et noctiꝫ fluxerūt ſex anni.mēſes tres ꝛ dies viginti. Cūqꝫ qreret daniel itelligētiā ſomnij.gabriel vēit ad eū.et idicauit ei. Et p hmōi viſiōes ſctōꝝ (vt ait ioſephus) dephendit error epicureoꝝ.q huc mūduꝫ ſine rectore: et ſine dei puidētia caſu ferri cōfirmāt.qꝛ ſi mūdus ſine gbnatore eēt olim deperiſſet.ſicut nauis deſolata rectore. nec ſm ꝓphetias oia pueniret.

Uiſio ſexta. Caplm.VIII.

Equitur ſexta viſio

danielis.q qrta eſt in daniele.ſꝫ hiero.ſextā eam vocat in plogo abachuch.et hec chaldaice ſcpta ē. Factuꝫ ē vt cyrus et darius obſiderēt balthaſar i babylone. Balthaſar ꝯo fecit grāde ꝯuiuiū optimatibꝫ ſuis mille.ꝛ fecit vt afferēt vaſa q aſportauerat nabuchodo.auus ſuus de tēplo dñi. et bibebāt in eis rex et optimates et vxores et ꝯcubine eius.ꝛ laudabāt deos ſuos. Scōꝫ ioſephū ſolēnitas erat i babylone inſtituta ob tuitōēꝫ vrbis. Fabulant hebrei q balthaſar itellexerat.lxx.ānos captiuitatiꝫ.qs pdixerat hieremias fluxiſſe et

tñ hebrei nō erāt liberati a iuriſdictiōe ſua. Unō exultabat ꝛ diis ſuis grās agebat. Sane illa annoꝝ ſeptuageña nōdū fluxerat ſꝫ ſeptīa decas iā decurrebat. In eadeꝫ hora apparuit ꝯtra eū manus ſcribēs i pariete. Cū qꝫ rex vidiſſet ꝛ manū

Ul' ideo.qꝛ putabat hoſtes receſſiſſe. cū illi ad diuidēdū fluuium abiſſent.vt iuxta ciuitatē vadabilē faceret. Ul' qꝛ cōfederati ei darius et cyrus ill' fecit ꝯuiuiū ſed illi inter epulas occiderūt eum

et ſcripturā.incertū eſt vtrū aſtātes vidiſſent manū: ſcripturā qdē viderūt. Poſtqꝫ manus euanuit cōturbatus ē rex.et genua eius ad ſe inuicē collidebant.ꝛ exclamauit fortiter vt itroducerent magi chaldeorū. Et ait ad eos. Qui legerit ſcripturā hanc ꝛ interptationeꝫ eius dixerit purpura veſtiet.torquē aurcam habebit i collo.et tertius erit i regno meo.i. vnus erit triū pncipū q preſunt ſatrapis. Illi autē nō potuerunt ſcripturā legere. Et ingreſſa eſt regina.nō vxor ſm porphiriū.ſed auia ſm ioſephū. Uel mater ſm origenē. Et ait ad regē. Eſt vir in regno tuo qui ſpirituꝫ deoꝝ habet.quē pater tuus.i.auus pncipē magoꝝ ꝯſtituit. Hic vocet.ꝛ oīa dicet tibi Cūqꝫ intraſſet daniel pmiſit ei rex mūera q et ſup. Qui reſpondit. Munera tua ſint tibi vel altari da. Scripturā aūt legam tibi rex ꝛ exponā. Noſti q deus excelſus dederat regnū patri tuo ꝛ nō cognouit.ꝓpterea fenū vt bos comedit donec cognoſceret. Tu quoqꝫ cum ſcires hec oīa.aduerſus deū celi eleuatus es ꝛ vaſa eius ꝓphanaſti tradēs ea manibꝫ immundis.et bibēs in eis deos laudaſti q nec viuunt.nec ſentiūt. deū vero q flatū tuuꝫ in manu ſua habet nō glificaſti.ꝓpterea iſta corā te exarata ſunt. Mane.techel.phares.qḋ ſonat numerus.appēſio.diuiſio. Et ē ſenſus Numerauit deus regnū tuū.id ē cōpleuit illud.ꝛ ē dictū p ſimile pecunie que numerata tollit et abſcōditur. Appenſus es in ſtatera. et inuētus es minus habens.id ē.iuſto dei iudicio minus viues qꝫ putabas. Diuiſuꝫ ē regnū tuū.et datū ē medis et pſis.vl' fractū ē regnū tuū. Nā phares fragmentum ſignificat. Et tradidit rex munera danieli q p miſerat. Eadē nocte capta ē babylon. Nā cyrus diuiſerat eufratē

Nec tñ fuit Daniel ſimoniacus.qꝛ ſpōte oblata ſuſcepit.

longe a ciuitate p plures riuos vt alueū q influebat in ciuitatē vadabilē faceret.ꝛ p ipm ingreſſi ſunt hoſtes i ciuitatē ſub muro.ꝛ interfectus ē balthaſar.et ſucceſſit ei darius in regnū.annos natus.lxx.duos. vbi alij libri habent.lxij.alij.xlij. Nā cyrus ei tanqꝫ maiori honorē in oībꝫ deferebat. Quod autem eadem nocte viſionis capta ſit ciuitas: apparet in eſaia.qui loquēs ad balthaſar ait. Pone menſam et ꝯtemplare in ſpecula comedētes ꝛ bibentes ſurgite principes.arripite clypeos. Quidam tradūt q mater balthaſar p qua factus ē horꝫ ſuſpenſibilis filia fuit